

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**S. Augustinus, Episcopus in Africa Hipponensis, Veritatis
Evangelico-Catholicæ In Potioribus Fidei Controversiis
Testis Et Confessor, Contra Bellarminum Et Alios
Scriptores Papæos, antiquos pariter & ...**

Reiser, Anton

Francofvrti, 1678

Lib. II. cap. 20. de Voto Paupertatis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72506](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72506)

Plal. 75.
vel 76.

commendatur, ex unâ quasi fidelâ duos dealbare licebit parietes, remque totam in breve compendium redigere. Et quidem ut Bellarminus suo satis ex asse faciat proposito, ac Votorum communem Christianis pariter atque Judæis usum ostendat, Augustinum laudat testem, Interpretem videlicet illius Oraculi Davidici, quo Psaltes Regius tempore Veteris Testamenti cunctos verè fideles est adhortatus, *Vovete, & reddite Domino Deo vestro &c.* utpotè quæ non Judæis tantum, sed Christianis etiam dicta sint. Accedit, quod licet in Ecclesiâ Christi post plenam Evangelii promulgationem cessaverit Circumcisio, Sacrificia Boum & Ovium, atque alia id genus, Vota tamen nunquam cessaverint, Augustino iterum in Psalmi proximè laudati Enarratione id apertè satis confirmante, de variis Christianorum suo tempore Votis hunc in modum scribente: *Alius vovet Deo castitatem conjugalem, ut præter uxorem non noverit aliam. Alii etiam vovent, etsi tale Conjugium experiri, ultra nihil tale pati, nihil tale concupiscere aut sustinere, & ipsi voverunt aliquid majus, quàm ille. Alii virginitatem ipsam ab ineunte ætate voverunt, ut nihil tale vel experiantur, quale illi sunt experiri & reliquerunt, & isti voverunt plurimum. Alii voverunt domum suam esse hospitalem omnibus Sanctis advenientibus, & magnum voverunt Votum. Alius vovet omnia relinquere sua, pauperibus ea distribuendo, & in communem ire vitam, in societatem Sanctorum, & is magnum vovit Votum.* Benè est, agnoscimus hæc Augustinum scripsisse de Christianis suo tempore voverentibus, ac varietatem Votorum ita descripsisse. Sed alia & plura ibidem habet Sanctus Pater, quæ forsitan Bellarmino non placebunt, de Voto inprimis Baptismali, quod tamen propriè Votum esse, agnoscere detrectat. Verba augustissimi Doctoris hæc sunt: *Vovete & reddite Domino DEO vestro omnes communiter. Quid debemus vovere? Credere in illum, sperare ab illo vitam æternam, benè vivere secundum communem modum. Est enim quidam modus communis omnibus, furtum non facere, adulterium non facere, non amare vinolentiam, non superbire, hominem non occidere, non odisse fratrem, non adversus aliquem texere perniciem. Hoc totum omnes vovere debemus.* Sunt autem hæc talia, quæ Voti Baptismalis rationem in se continent, ad quæ nemo Christianus per totum Vitæ in hoc Seculo cursum absque ulteriori etiam Voto non obligatus est. Quid ad hæc Bellarminus? Respondet, accipere Augustinum hic loci nomen Voti largo & communi modo, ut non solum comprehendat Vota propriè dicta, sed etiam quamlibet promissionem aliam, quamvis talis acceptio Voti non facile in Scripturis inveniatur. Verum sui iterum immemor hæc scripsit Bellarminus. Ubi enim paulò ante ex Augustino voluit ostendere, communem esse Judæis & Christianis usum Votorum, ad Regii Psaltes non solum provocavit Oraculum, sed & simul ad explicationem ab Augustino factam, quæ tamen ipsius Voti Baptismalis rationem clarissimè exhibet, quasi Psaltes regius hocce suo monito Votum illud novi Fœderis prævidisset & illius rationem fidelibus Christianis præsignificasset, Spiritu nimirum Prophetico præditus, qui & aliàs non semel ad hæc tempora respexit. Præter id, si Augustinus ad mentem Bellarmini nomine Voti largo & communi modo est usus, ubi de Voto Baptismali, item de Voto castitatis conjugalis, ut & de Voto hospitalitatis Christianæ egit, varia suo tempore Christianorum Vota describens, eodem modo usus est hoc nomine, Votum castitatis & virginalis & Virginalis explicans, cum utrorumque rationem eodem exhibuerit contextu.

CAPVT VIGESIMVM,

DE

Voto Paupertatis Voluntariæ,

Id ut omni modo & ratione commendat, partim ex Sacris Literis, partim ex Scriptoribus Ecclesiasticis testimonia colligit Bellarminus, nobis vestigia Ejus pressopede observantibus. Et è Sacris quidem literis primum occupat locum illud paupertatis Elogium, quo CHRISTUS beatos prædicat *pauperes Spiritu*, quoniam ipsorum sit Regnum Cælorum. Ut hoc Oraculum non ita manifestè ad se pertinens, sed potius sibi contrarium, suæ tamen Sententiæ faciat favere Bellarminus, quinque comminiscitur ejusdem Expositiones, entia præter necessitatem multiplicans, dum præter alios Interpretes *Iansenius Gandavensis*, & *Conzenius* ternario fuerint contenti. Has inter secundam post *Chrysostomum* adscribit Augustino, *per Pauperes Spiritu intelligendo humiles, hoc suum de eâ inter-*

lib. I. de
Serm. Do-
mini in
Monte.

interponens iudicium, quod vera quidem sit hæc Expositio, sed non primario intentio. Possit id eomet ipso nobis sufficere, quod Bellarminus ultrò debuit agnoscere, Augustinum in Oraculi huius Expositione non à suis stare partibus. Sed aperienda simul etiam est fraudis Bellarminianæ occultatio, quâ unum modò Augustini locum commendans, alio tacuit, quibus aliquantò aperiens hoc Christi Oraculum illustrasse legitur, quos operæ pretium est accuratius ponderare. Et quidem in Enarratione Psalmi post septuagesimum tertii, vel juxta Ebræos quarti, sequentia de his pauperibus Evangelicis notavit: *Qui sunt pauperes Spiritu? Humiles, trementes verba Dei, confitentes peccata sua, non de suis meritis, nec de suâ Iustitiâ presumentes. Qui sunt pauperes Spiritu? Qui, quando faciunt aliquid boni, Deum laudant; quando mali, se accusant.* In Sermone decimo post centesimum de Tempore, ubi huius oraculi occasione non pauca ex aliis Scripturæ testimoniis ad ejus illustrationem contulisset, Exempla etiam eorum commendans, qui verè pauperes Spiritu fuerint, de Abrahamo Patriarchâ commendatissimo hæc notanter adiecit: *Lege, aut, si legere non potes, audi, cum legitur, & vide, Abraham opulentissimum fuisse in terrâ, Auro, argento, familiâ, pecore, possessione; & tamen dives iste pauper fuit, quia humilis fuit. Humilis autem fuit, crederit Abraham Deo, & deputatum est illi ad Iustitiam. Iustificatus est gratiâ Dei, non presumptione propria. Fidelis erat, bene operabatur, Filium jussus est immolare, neq; cunctatus est ei offerre, quod acceperat, à quo acceperat. Probatum est DEO, constitutus est Exemplum Fidei. Iam Deo notus erat, sed nobis monstrandus erat. Non est inflatus, quasi in operibus bonis, quia pauper erat dives iste. Et ut scias, quia non est inflatus, tanquam in bonis operibus suis, (sciebat enim, quia quidquid habebat, à Deo habebat; & non in semetipso, sed in Domino gloriabatur.) audi Paulum Apostolum: Si Abraham ex operibus est justificatus, habet gloriam, sed non ad Deum. Ad hanc pauperum Spiritu classem pertinet, quem idem Doctor Augustus, ejusdem Oraculi respectu, alibi egregiè commendavit: Hæc paupertate etiam beatus Iob pauper fuit, & ante, quam magnas illas terrenas amisisset divitias. Addit Sanctus Pater insigni cum observatione: Quod ideo commemorandum putavi, quoniam sunt quidam, qui facilius omnia sua pauperibus distribuunt, quam ipsi pauperes Dei fiant. Inflati sunt enim jactantia, quâ putant, sibi esse tribuendum, non gratiâ Dei, quod bene vident; & ideo jam nec bene vident, quantacumq; bona facere videantur opera. De suo quippe habere se putant, & gloriantur, quasi non acceperint, divites sui, non pauperes Dei, abundantes sibi, non egentes Deo. Dissimulavit hæc loca singulari studio Bellarminus, ne mens Augustini satis manifesta pateret, atque Lector eò magis ab eâ abduceretur. Silentio etiam ea prætermisit Conzenius, ejus tantum loci mentionem faciens, quem Bellarminus suppeditavit, hoc tamen cum additamento, Augustinum alibi propriè pauperes intellegere, in eum finem tria citans loca, quæ breviter examinabimus. Et primus quidem locus est delumtus è secundo Quæstionum Evangelicarum Libro, ubi de hoc Oraculo sequentia leguntur: *Divitibus, quos Christus alibi Camelo per foramen acus transcuntri comparat, contrarii sunt pauperes Spiritu, quorum est Regnum Cælorum. Nam eo manifestatur, omnes cupidos, etiam si facultatibus huius Mundi careant, ad hoc genus divitum, quod est reprehensum, pertinere, quia posse à dixerunt, qui audiebant, & quis poterit salvus fieri? cum incomparabiliter major turba sit pauperum.* Oportet omnino Conzenium non inspecto aut ritè ponderato Textu contra omnem rationem de mente Augustini judicasse, cum ratio oppositorum clarè ostendat, quod, sicut nomine divitum hic propriè non veniunt majorum facultatum possessores, sed qui cupidine divitiarum aguntur; Ita pauperes etiam hic propriè non dicantur, qui Bonis Mundi huius carent, sed qui nullo eorum tenentur desiderio, eomet ipso significantes, quod ad altiora longè & sublimiora adspirent, omnium rerum terrenarum contemtores, verè pauperes Dei, in quem solum & unum confidere, pro summis & maximis æstimant divitiis. Secundus in libro contra Adimantum Manichæi Discipulum locus extat, hoc verborum tenore: *Vbi scriptum est, Beati pauperes Spiritu, quoniam ipsorum est regnum Cælorum; ibi sequitur, Beati mites, quoniam ipsi hereditate possidebant terram. Ecce, amicos Dei hereditate terra divites fieri. Ubi dum Augustinus pauperes Spiritu similes iis esse dicit, quos Christus mites prædicavit, illud ipsum voluit inculcare, quod locis ante laudatis scripsit, per pauperes Spiritu intelligens humiles, cum qui humiles sunt, mites etiam esse soleant, & versâ vice mites humilitatis sint studiosi. Tertius ex opere contra Faustum Manichæum locus laudatur, in cujus libro ordine quarto, etsi ex mente Faustii mentio fiat prædicati, pollicitationis nimirum Regni Cælorum, ad quam Augustinus etiam prolixè responderet, subiecti tamen, videlicet pauperum Spiritu, nulla in hæc quidem tractatione habita fuit ratio,**

in Psal. 31

Quæst. 47

cap. 19.

cap. 11. & 2.

ut ad eò *Conzenius* & hic aliis invisa observaverit. Posito autem, quod Augustinus vel hic vel alibi per Pauperes Spiritu intellexerit verè & propriè pauperes, ut nullum ex tam multis Eius Scriptis hætenus potuerit ostendi testimonium, quod hunc commendet Sensum, videlicet literalem & primariò intentum à CHRISTO, Bellarmino id etiam quasi rem omninò necessariam requirente; multis tamen adhuc opus erit, ut per hunc de verè & propriè Pauperibus Sensum Voto Paupertatis voluntariæ id accedere demonstretur, quod Bellarminus suscepit demonstrandum. Sed ut eò deveniamus, necessum non est, cum, quidquid de *Conzenio* sit, quem malè Augustinum citasse vidimus, Bellarminus, quocum nobis ante alios omnes nunc res est, Eius autoritate in huius Oraculi Sensu se destitui fateatur, ne augusti Doctoris huius consensum nobis largiri invitus etiam cogatur. Et hæc Sancti Patris de pauperibus Spiritu sententia adeò est clara, ut multos, non solum antiquorum Ecclesiæ Doctorum, sed & recentiorum Scripturæ Interpretum, & quidem ex ordine Papæorum, traxerit ad consensum, quorum unum & alterum in gratiam Augustini contra Bellarminum & sequaces audire juvat. *Jacobus* certè *Faber Stapulensis*, ejus Scriptor temporis, quo Lutherus diu desideratum Ecclesiasticæ Reformationis negotium Deo clementer adspirante suscepit, etsi multa scripsit, ob quæ suis quam maximè fuit invisus, & quæ Censores Hispani in suis Indicibus numero ferè innumero expungenda judicârunt; quæ tamen ex Augustini mente ad hoc Christi Oraculum de pauperibus Spiritu monuit, neque citati Censores Hispani notârunt, neque etiam *Natalis Beda*, rigorosissimus aliàs Antagonista, Propositionibus à se refutatis adnumeravit, sed utriusque Silentio hocce suo non obscurè approbaverunt. Sunt autem hæc sequentia: *Pauperes corpore sunt, qui se norunt nihil habere, quod ad necessitatem corporis pertineat, nisi ab alio, sed cognoscunt se verè mendicos, & ex se omnium Bonorum corporaliū prorsus egentes. Pauperes autem spiritu sunt, qui intelligunt, se nihil habere, quod spectet ad mentem, nisi ab alio, sed agnoscunt se verè mendicos, & ex se omnium Bonorum spiritualium egentes; & absquo ulla proportione magis se humiliant ante Deum, qui dives est in omnes, & implet omnem spiritum, quam pauperes corpore ante Divoitem terrenum. Et hæc paupertas & mendicitas spiritus est profundissima humilitas & sui ipsius ante Deum (ut sic dicam) nihilitas animo concepta, nihil prorsus sibi tribuens, sed omnia in Deum referens, cujus hæc sunt Bona. Nescio, an melius Augustini mens potuerit exprimi, quam per expressam hanc inter pauperes corpore & spiritu distinctionem, *Johannes Gagnæus*, Parisiensis superiori itidem Seculo Theologus, etsi in suis ad hunc locum Scholiis Augustini explicationem non per omnia sequatur, nihil tamen de Voto Paupertatis voluntariæ habet, ita scribens: *Pauperes spiritu, id est, qui afflictio & contrito corde sunt atq; animo. Quia tamen non omnes, qui afflictio sunt animo, beati sunt, melius est, ut dicamus pauperes spiritu, qui sunt Studio ac Voluntate tales, qui Paupertatem & afflictionem non egre aut inique propter Deum, ferunt, vel quia in humilitate primum, deinde in iustia malorumq; tolerantia, ac ceteris, quæ hic describuntur. Eschius* in Annotationibus suis, utut de hæc Augustini Explicatione nihil habet, expressè tamen contra Bellarmini Sententiam scribit: *Quidam pauperes spiritu solos eos interpretantur, qui propositum Paupertatis Voto firmârunt; sed non rectè. Virtutes enim eas hic commendat Christus, quas ab omnibus exigit Christianis, ut sunt, esse mentem, pacificum, corde mundum &c. Deinde, nec Abraham, nec David, nec B. Maria, nec Christus ipse fuissent hoc modo pauperes spiritu, quia Paupertatem non voverunt. Et ut ad antecedens adhuc semel Seculum regrediar, *Thomas de Vio, Cajetanus*, visus quidem est pauperes Sentu proprio intelligere de iis, qui à suis rebus ceciderunt in necessitatem mendicandi, expressè tamen & is Bellarmini Sententiæ contrarium se exhibuit, scribens: *Non dicit CHRISTVS, Beati pauperes seu mendici statu, hoc est, professione Paupertatis, quales sunt religiosi tria profitentes Vota, sed dicit, Beati pauperes seu mendici spiritu, quoniam pauperes seu mendici statu multi sunt, qui nolunt sibi aliquid deesse; statum Paupertatis profitentur, sed spiritum paupertatis non habent. Postquam verò triplicem Quæstionem ad meliorem huius Oraculi intellectum formavit, ad secundam hæc potè contra Bellarminum notavit: *Paupertas ex spiritu latissima est, & expeditam reddens hominem ab omni sollicitudine, quoniam certum reddit, quod DEVS curam suæ gerit; & hoc Experientia in multis Viris Sanctis monstravit, quamvis impossibile aut difficillimum sit, Collegium aliquod constare ex omnibus hominibus tantæ perfectionis. Undè Dominus beatitudines, quæ sunt perfectiones singulorum, non perfectiones Collegiorum tractat hic. De Collegiis enim adparet verificari, quod****

NB.

non

non possunt durare sine temporalibus, propter minorem multorum perfectionem. Ad tertiam hæc habet: Dicitur, quod IESVS non fuit mendicus, quia nunquam legitur petiisse, nisi à Samaritanâ potum aque, quod constat, non proprie esse mendicare, cum hoc cuilibet majori possit accideri, sed fuit in paupertate mendicorum, quia nihil omnino habuit proprium, nisi Vestes, ex quo cepit predicare, juxta illud, Vulpes habent foveas &c. Vivebat autem non ex mendicatis rebus, sed ex oblatiis à personis devotis. Neque hic beatificat mendicos, ut nominantur ab actu mendicandi, sed à paupertate mendicorum, quod scilicet non habent, unde vivunt de suo.

Ultima hæc Cajetani ita malè Catharinum, ejusdem ordinis hominem, habuisse testatur Sixtus Senensis, ejusdem cum utroque Instituti Scriptor, ut Eum in secundo Annotationum contra eundem ex professo Scriptarum libro, acri & proluxâ digressionem incesserit, adstruens, ea mendicantium religionibus summam inferre injuriam, & Sanctorum Doctrinam Ecclesiasticisque Decretis ex diametro adversari. Imò hanc Cajetani Sententiam fuisse olim ab Ecclesiâ damnatam in Guilielmo de Sancto Amore, qui primus in odium mendicantium Monachorum docuerit, neque CHRISTVM, neque Apostolos unquam mendicasse.

Et tamen Caramuel testatur, hoc non obstante hanc Cajetani Sententiam secutos Bartholomeum de Medin, & Alphonsum de Castro, addens, argumentum VValdensis, qui contrariam ex quarto Johannis capite Sententiam conatus est adstruere, non efficax videri, atque Augustinum de ea re loqui dubitative, neque etiam probari, quod VValdensis hanc Cajetani Sententiam dicat hereticam, Scripturæ Sacræ & Patrum doctrinæ contrariam, nisi forsitan intelligat, quod idem CHRISTVM mendicasse neget Sententia opposita, quasi mendicantem Christus vitaret ut malam.

Hæc de Cajetano adducere placuit, quia Bellarminus Eum inter suæ opinionis adscelas numeravit, ut &, quod adhuc addendum est, Iansenium Gandavensem, qui itidem Bellarmino propius accedere videtur, quamvis Augustini Sententiam simul stare posse existimans, his verbis: Quamvis in hæc Beatitudine commendetur primò & principaliter voluntaria Paupertas pro CHRISTO suscepta, simul tamen rectè etiam intelligitur ex consequenti Virtus Humilitatis commendari, quam primò & ad literam hic significari intelligit Augustinus, ob id maxime, ut adparet, ut in prima Beatitudine accipiatur commendari ea Virtus, quæ omnium Virtutum est fundamentum, quomodo & intellexit Theophylactus post Chrysostomum. Atque hæc videri potest ratio, quare Hieronymus in Commentariis utramque Interpretationem videatur miscuisse, & quæ intelligitur hic significari voluntaria Paupertas, & quæ intelligitur animi Humilitas. Sed hæc amplius jam non urgentur, quia ipse Bellarminus hunc in modum Augustini Sententiam aliquatenus cum suâ studuit conferre, quæ tamen Sententiarum mixtio an ad mentem CHRISTI fiat, hincque locum possit habere, novâ discussione opus habet, quæ hujus loci non est.

Nunc quod attinet secundum pro voluntariæ Paupertatis Voto testimonium, idque duplex: quo partim CHRISTUS Juveni Pharisæico venditionem omnium Bonorum imposuit, partim Apostolorum nomine Petrus legitur dixisse, se omnia reliquisse & CHRISTUM esse secutos; quia de utroque paulò ante ex Augustini Sententiâ fuit actum, rædiosa repetitione bonâ cum Lectoris veniâ licet supersedere. Ad tertium de Christianorum sub initium Ecclesiæ Novi Testamenti communione testimonium, atque Augustini ex Sermone primo de communi Vita Clericorum auctoritatem suprâ itidem aliqua observatio est facta. Nunc ex laudato proxime Cajetano illud tantum addere placet, quod ad Verba Petri fraudulentam Ananiæ & Sapphiræ actionem arguentis optimè notavit: Hinc clarè adparet, quod non Voti necessitate Christiani omnes tunc habebant omnia communia, liberâ charitatis perfectione, expressè siquidem duo dicuntur Ananiæ, quæ non fuissent vera, si Christiani omnes Voto obligati fuissent ad communitatem rerum. Primum enim dicitur, quod Ager manens tibi manebat, hoc est, antequam venderetur, tuus erat. Deindè, quod etiam, postquam est venditus, in tuâ erat potestate illius pretium. Constat siquidem, quod neutrum horum fuisset verum, si Voto obligatus fuisset. Mirum, neque Catharinum, quantum ex Sixto Senensi constat, neque citatos paulò ante Censores Hispanos hæc inter expurganda posuisse: id quod forteàn factum, vel ommissum potius est, quia utriusque hanc Christianorum laudatam Communionem nulli Voto, ad minimum tali non obnoxiam viderunt, quale à Cœnobitis hodiè requiri solet. Inde Hofmeisterus, Eremita Augustinianus, de citato Actorum Apostolicorum loco in Commentariis agens,

Aa 4

Voti

Bibl. S.
lib. 6.
Annot. 18Theol.
regul.
Tom. I.
pag. 114.
& 115. E.
dit. ult.Concord.
Evang.
cap. 39.
pag. m.
267.

Matth. 19.

Act. 4.

Voti rationem in hujus Instituti descriptione non quidem expressè exclusit, at neque eam expressè adseruit, notanter sequentibus suam exhibens mentem: *Quod aliqui hic vendunt domos & possessiones suas, non ex aliquo faciunt præcepto, nemo enim hoc illis iusserat; (an ergò ex Voto, vel aliquo Perfectionis consilio? Non id adstruere audeat Augustini ex ordine Discipulus;) sed sola dilectione fraternâ moti illud ipsum faciebant. Et post aliqua: Quid hinc discimus? Anne, quod nemo Christianus sit vel dici possit, nisi qui omnem Substantiam suam in usus pauperum distribuerit, & emendicato pane vixerit? Nequaquam hoc convinces ex aliquo Sacra Scriptura loco: (An verò, quod, quicumque in Statu perfectiori præ aliis vivere desiderant, Voto paupertatis se adstringere teneantur? neque id inde confisus est elicere se posse Augustinianus Eremita;) sed hoc videmus, quantâ fuerit Charitas inter Christianos primitivæ Ecclesiæ, & discimus, ut horum exemplo fratribus indigentibus libenter de nostris facultatibus impartiamus; & si gloria DEI vel Ecclesiæ profectus postulaverit, docemur, etiam omnia, quæ possidemus, fratribus, imò & malitiæ impiorum relinquere.*

Posset hæc Cajetani & Hofmeisteri de communione Veterum Christianorum Sententia quarto etiam, utpotè parallelo satisfacere argumento, quod pro Paupertatis voluntariæ Voto ex eodem Actorum apostolicorum libro Bellarminus adduxit, quod mirum concernit fraudulentam Ananias & Sapphiræ actionem, à Petro & verbo. & factotenus justissimè simul & leverissimè castigatam: Verùm quia Augustini autoritate evincere contra Cajetanum conatur, intercessisse hic aliquod Votum, non largo & communi modo, sed propriè acceptum, an Bellarminus verè hoc adfirmârit, dispiciendum est. Duobus autem militat Augustini testimoniis, de quibus in specie. Prius hæc exhibet verba: *Dum Ananias ex eo, quod promiserat, partem subrexit, Sacrilégii simul condemnatur & fraudis.* Desumpta sunt ex eo Sermone, quo ex professio rationem communionis Christianorum explicavit, plurima exhibente, quæ Instituto huic quam optime possunt inservire, adeoque hic non omittenda. Ita autem ibi legitur: *Legimus in libro, qui Apostolorum actibus adscribitur, tantam sub memoratis Viris devotionem plebis fuisse, ita populi Christiani floruisse primitivus, ut post acceptam Fidem nemo domum propriam sibi defenderet, & nemo suum aliquid vendicaret, sed jure fraternitatis cuncta essent illis communia, scilicet, ut qui eodem religionis consortio tenebantur, eodem & vitæ fruerebantur consortio, hoc est, ut quibus erat una Fides, una esset Substantia; & quibus erat communis Christus, communis esset & sumtus. Nefas enim putabant Viri religiosi, eum sibi participem non adsciscere in Substantiâ, qui participes erat in gratiâ; atq; idè charitate fraternitatis omnibus communiter utebantur, quia major est fraternitas Christi quàm Sanguinis. Putari posset, laudatos supra Interpretes Cajetanum & Hofmeisterum hæc Augustini verba ante oculos habuisse, dum suam de hoc Christianorum Instituto mentem planè eadem ratione exhibuerunt, nullam Voti intercedentis mentionem facientes, imò satis expressè illud excludentes. Et ut ad Augustini Sermonem redeamus, ita in eo hæc Bonorum & facultatum inter Christianos sub primâ Apostolorum disciplina communio commendatur ab Augustino, ut nihil simile suo quidem tempore inter Christianos observatum fuisse agnovit & deploraverit, scribens: *Hæc sub Apostolis fuit devotio plebis. Modò quid simile reperimus? Est certè Christus in nobis, idem quidem Christus in nobis, sed non idem animus in nobis; eadem plebis fides, sed non in plebe est ipsa largitio.* Hac non opus fuisset querela, si eandem Voti paupertatis inter Monachos, quam hujus Bonorum communionis rationem esse existimasset. Et quamvis in citatis à Bellarmino Verbis mentio fiat promissionis & Sacrilégii, non tamen omne promissum voti rationem habere, neque Sacrilégium circa eorum ablationem versati, quæ ex voto ad Ecclesiam pertinere dicuntur, notius est, quam ut prolixè demonstrari sit opus. Hoc tantum nunc ex abundantia addo, ad hunc Sermonem, ex quo tanquam Augustini Bellarminus primum pro Paupertatis Voto ex Actis Apostolorum demonstrando citavit testimonium, in Editione operum Augustini Parisinâ ante hoc Seculum procuratâ notari ad margincm, *haberi eum quosq; & bis quidem inter Sermones Ambrōsi, ut ad eò, quo is gaudeat Authore, exinde nondum sit omnino indubitatum.* Posterioris ex Augustino testimonii ad demonstrandum Ananias & Sapphiræ Votum verba, quæ Bellarminus adducit, neque in decimo, neque in duodecimo Sermonum de Diversis, laudatæ modò Editionis Parisinæ leguntur, neque etiam si extarent ibi, magno essent usui, cum partim exhibeant argumentum, ut videtur, à minori ad majus, nomenque Voti largo & communi modo accipiatur, ut Bellarminus paulò ante de alio quodam Augustini loco scripsit; partim verborum Petri aliquam contineant*

ant adplicationem ad Voti Continentiæ violatores vel violatrices, adeoque non ita dicitur id velint, quod Bellarminus exinde voluit probare. Et notandum hic insuper est, facti Caramuclem, probabiliter adferri posse, Ananiam & Sapphiram non vovisse, ut ut probabilior dicat Sententiam eorum, qui eos Paupertatem vovisse putant, quod dum evincisse se putat *Commentario in Regulam Benedicti*, inter alia Patrum testimonia ad illum Augustini locum provocans, quo talem Bonorum communionem in Ecclesiis Gentilium minime observatam fuisse legitur, operæ erit pretium, Augustini mentem eâ de re uberius percipere, ut quid statuendum sit, eò manifestius Lectori Veritatis studioso appareat. Negari certe non potest, legi hæc & talia apud Augustinum, qui expressè de fidelibus Christianis sub Apostolorum disciplinâ scripsit: *Qui crediderunt, ex quibus facta est prima Ecclesia Hierosolymitana, quia unum didicerant venerari Deum æternum, tam capaces extiterunt Spiritus Sancti, ut omnia venderent sua, eorumque pretium indigentibus distribuendum ante Apostolorum pedes ponerent, seque totos Deo dedicarent tanquam Templum novum, cuius imagini terrene, hoc est, Templo veteri seruebant; non enim hoc ullas gentium Ecclesias fecisse scriptum est.* Quid verò ex hoc consequentia? Parum, aut planè nihil. Sed tamen aliquid inde Caramuel studet elicere, nimirum, id ideo in Ecclesiâ solum Hierosolymitanâ, peculiari quodam Spiritus Sancti impulsu, factum existimare aliquos, ut *Monastica Disciplina imitandum posteris exemplum relinqueretur.* Atqui hoc non dicit Augustinus, sed rem solam laude suâ & memoratu dignam Lectori exhibuit. In Editione Regularis Theologiæ Lugdunensî, ante paucos Annos, multis cum augmentis, nominatim Epistolis Regularibus factâ, hæc margini adscripta leguntur: *In Templis Ethnicorum nemo se Diis voto dicavit; hoc in Templo olim Hierosolymitano factum, & apud religiosos etiamnum fit.* Verum non vidit iudiciosissimus, ut videri vult, Caramuel, Augustinum hic loci agere de Ecclesiis gentilium, non quâ gentiliun, sed quâ converforum, ut descriptio eorum in contextu satis manifestè ostendit, dum Ecclesiâ ex Judæis collectâ, quoad laudatam in illo temporis articulo Bonorum communionem, præ Ecclesiâ postmodum ex gentibus collectâ primas tribuit. Aliâ si in genere similitudinem Exempli hujus denegare omnino voluisset gentilibus, alibi sibi metipsi contrarius fuisset, nominatim in illustri opere *de Civitate Dei*, id in specie argumentum tractans, ut ostendat, quam alieni à jactantia esse debeant Christiani, si aliquid fecerint pro dilectione æternæ Patriæ, cum tanta Romani gesserint pro humana gloria & civitate terrena, in cuius deductione hæc ad præsens Institutum pertinentia habet: *Quomodo se audebit extollere de voluntaria paupertate Christianus, ut in hujus Vita peregrinatione expeditior ambulet viam, que perducit ad Patriam, ubi verè divitiæ ipse Deus est: cum audiat vel legat, Lucium Valerium, qui in suo defunctus est Consulatû, usque adeo fuisse pauperem, ut nummis à populo collatis Ejus sepultura curaretur; audiat vel legat, Quintium Cincinnatum, cum quatuor jugera possideret, & ea suis manibus coleret, ab aratro esse abductum, ut Dictator fieret, major utique honore, quam Consul, victisque hostibus ingentem gloriam consecutum, in eadem paupertate mansisse? Aut quid se magnum fecisse predicabit, qui nullo Mundi hujus præmio fuerit ab æternæ illius Patriæ societate seductus, cum Fabritium didicerit tantis muneribus Pyrrhi Epirotarum Regis, promissâ etiam quartâ Regni parte, à Romana Civitate non potuisse divelli, ibique in suâ paupertate privatum manere voluisse. Nam illud, quod rem publicam, id est, rem populi, rem Patriæ, rem communem cum haberent opulentissimam atque ditissimam, sic ipsi in suis domibus erant pauperes, ut quidam eorum, qui jam bis Consul fuisset, ex illo Senatu hominum pauperum pelleretur notatione censoriâ, quod decem pondos argenti in Vasis habere compertus est. Si ita iidem ipsi pauperes erant, quorum triumphis publicum ditabatur Aerarium; nonne omnes Christiani, qui excellentiore proposito divitias suas faciunt communes, secundum id, quod scriptum est in Actibus Apostolorum, ut distribuantur unicuique, sicut cuique opus est, & nemo dicat aliquid proprium, sed sint omnia illis communia &c. intelligunt, se nullâ ob hoc ventulari debere jactantia, id faciendo pro obrinendâ societate Angelorum, cum penè aliquid tale illi fecerint pro conservanda Romanorum gloria? Hæc quamvis prolixè, egregiè tamen Augustinus, quæ non impertinenter hic adducta esse, ob notam Votificum de Statû sui perfectione jactantiam Lector judicabit. Cætera, quæ Bellarminus insuper ad confirmandum porrò voluntariæ Paupertatis Votum ex Augustino commendat, supra jam fuere examinata, neque iteratam requirunt operam, nisi eam perdere velimus, ad sequentia nunc impendendam.*

Theol.
Fund.
Tom. III.
P. 145.

Theol.
Regul.
Tom. I.
P. 125.

lib. III. de
Doctr.
Christ.
cap. 6.

lib. V.
cap. 18.